

Brywdr Dosbarth
(20211230)

Archwn ddiwyg cynhyrchu fel canaid,
Eithr rhaid cydweithredu!
Gorau gwantz, llwyddiant y llu
Yn wyrth o all-dosbarthu!

(Darllen Terry Eagleton yn de hawl i Marx a sosiolaeth, a dod o hyd i gyfeithiad W.J. Rees o'r Manifesto yn 1948: "Hanes bob cymdeithas hyd yn hyn ydyw hanes brwydrau dosbarth."
<https://llyfrgell.porth.ac.uk/view.aspx?id=1982-4u-vx71UPMZ>)

Calan
(20211229)

Cri hiraeth un caeth mewn cell - cŵn panig
Cyn peni'r lun i llinell
Rwyfus o graffu'sgrifell
Yn rwdolan am galan gwel.

(Y Flwyddyn Newydd yn dod.)

27ain
(29211227)

Cig, baget unwaith eto - a stwffin
San Steffan i'w britio;
Digonedd fryd o gino
A'n traul mewn penblêth ers tro!

(Trig y twrci.)

Articwiyd
(20211225)

Hoff gresendo heno, Jana'n drys
Wirth drosi a llwngan!
Hwyl a ruawaw'r awr wan:
Cogor am Michelle Keegan!

(Pawb yn criod chwerthin wrth i J. drio esbonio pwy oedd MK.)

Amrywiolyn
(20211224)

Tir y llid a'r trallodion - afaichedd
Ar alrwlodd pryduron;
Yng ngwlad oer angeuel don
Mae acre cryd omicron.

(120,000 achos ddob yn unig.)

Lieu
(20211223)

Credo er bwydo'r bydan yw y Gair
Gorau, diwygyr eirian
Gwawr unigryw byw baban,
Adeg o leu'r ysbryd glan.

Teulu
(20211223)

Chwiliwr fenthid uwch a chlywch lu'r nefoedd
Mewn afaith ym canu
Carol sanctwm cwlvwm cu
Ein Nadolig yn deulu.

(Y dathlu'n fechrau.)

Golau
(20211220)

Gwyl â gwyrth o gawl gwthrwn - ac abwyd
Gobaith o'r diglynllun;
Rhewsm i tyfei feiryssynt:
Calenig y geni gwyn.

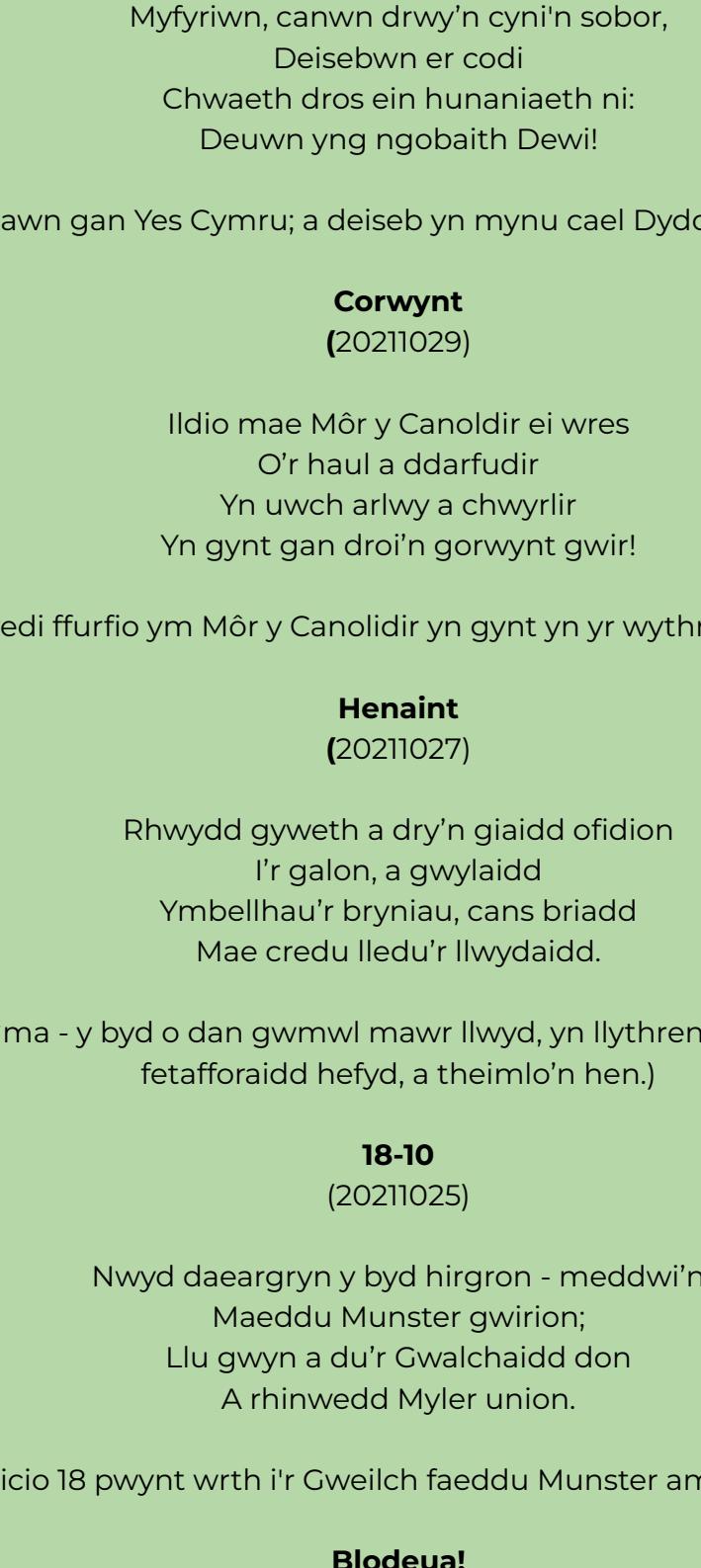
(Er gwaetha'r sefyllfa - ac efalai o'i herwydd - mae'r Nadolig yn dod!)

Cymoni
(20211218)

Cwr hanes oesau'r croni - bala nudd
Blynnyddoedd gwirionti;
Taith drwy lwcw ein hurtwch ni
Yw munud o gymoni!

(Lan lofft yn gwneud lle am ragor o lyfrau, a dod o hyd i ddyddiaduron o ddechrau'r nawdegau.)

Cwthdroad
(20211219)

Anhygoel o oligiad - go ryfedd
Bu wedd y digwyddiad;
Min achel hñ dros y wlad;
Rhithiad rhewol wrthdroad.

("Inversion" a haner heddiw. Yr awr yn ôloli glir. Gwel am illtireoid. Dyma'r gorau rwy 'di gweld
Yr Wyddfa a Chadaid Idris o'r moelydd yn fy myw.)

Ie!
(20211211)

Twf o gariad at fagwraeth - ar led,
Mae'n cred: democratiaeth;
Clir fel coes yw'n moes, a'n maeth
Yw baner anibyniaeth!

(Er y trafferthion, cam ymlaen i YesCymru heddiw.)

YWW
(20211209)

Burum oer un bore mân a lledith
Y lwydrew ym mhobman;
Gorau rhin gwawr o'r anian:
Heulwen gudd a'r dydd ar dán.

(Codi'n fore â'r haul ar ddod dros y Daren, y cymylau'n goch a'r llwydrew dew wrth fynd i redeg.)

Bara
(20211208)

Mwyda â'i phla, llyned ei phle'n y nos
gan ysgwyd Cwm Tawe;
Geiriau aer ystomor gre'
Try'n llafar Bara'r bore.

(Ail storom y gaefael eisiores!)

Dehongliad Copenhagen
(20211205)

Daeth awen yn donen, do - â rhinwedd
Rhyfedd ronyn rhywdro!
Ar amrant, a'r ffywthiant fo
Yn weddus â'i ben iddo.

(Darllen am y "Copenhagen Interpretation" o feoneg cwantwm, sy'n siarad am ddeuaeth gronyn-ton, a'n honi fod y don-fywthiant yn "colapsu" unwaith bod "arsylw" yn arsyliw arno, ond 'does neb yn gallu diffiniô arsyliw. Hurtwch - jyst yn dangoys cyn lleied rŷn ni'n ei ddeall.)

Ti
(20211204)

Hoff arddull dy gyffriad - nawis goddau
Gosgeiddig dy leisiaid;
Rhedeg erwau'r gariad
I dyfyn heddyd dy fwyndad.

(Cwyllo "LoveHard", romcom hyfrydar Netflix - caneuon gwyth hefyd.)

Gyda'r Hwyr
(20211203)

Daw y gwyll, cei dy goll'i'n eli taw
Machlud haul, cei oedi'n
Eiliad y gras, nail dy grif;
A-mén was, mae yn nosi.

(Chwarae "Aglwydd, mae yn nosi" ar y piâo, atgofion yn li'oñiñ ôl, a theimloñi hen.)

Sgorio
(20211209)

Rhwysus gais ar faes y gad yw ein baich
Hyd braich cyfnod brechiad;
Unig lais ar draws ein gwyl
I fwydol atgyfodiad.

(Baneri parhaol Yes Cymru a ycae rygbi a'r cae peldroed erbyn hyn!)

Arwen
(20211127)

Â'i hyrddio'n cydio coeden - â'i rhegi'n
Rhywgo cymal cangen;
Tir a mör o storm Arwen;
Aergryd, fel 'taï'r byd ar ben.

(Storom a haner neithiwr, a chanhenau i lawr ym mhobman wrth fynd i Rheged y bore 'ma.)

Cytundeb Cydweithredu
(20211125)

Rhanwn hon: Cymru'n uned - iai synwyd
Frwyth Senedd cym ddeoethol!
Herio grededd wrth ledur'r gred
Mae deddfau'r cymod aeddaf.

(Pob clod i Lafur a Phlaid - a Drakeford a Price - am ddangos y ffodd tuag at wleidyddiaeth amgen.)

YNeges
(20211124)

A baich y gân, bac'hengyn, ar fer
Dydd d'arbed, yw derbyn
Byw er mwyn Duw, nid i ddyf;
A da dy gwyd wedyn.

(B. yn sôn am "iddo Ef, nid i fi, er mwyn 'fory nad heddi'" yn y cwrdd, bore Sul diwethaf.)

Siûz
(20211120)

Anigom yw newid agwedd - teirant
Pob Tôi a'i wagedd;
Yn awr rhaid torir hen wedd,
Rhaid hawlio cyfartaledd!

("Inversion" a haner heddiw. Yr awr yn ôloli glir. Gwel am illtireoid. Dyma'r gorau rwy 'di gweld
Yr Wyddfa a Chadaid Idris o'r moelydd yn fy myw.)

le!
(20211211)

Twf o gariad at fagwraeth - ar led,
Mae'n cred: democratiaeth;
Clir fel coes yw'n moes, a'n maeth
Yw baner anibyniaeth!

(Er y trafferthion, cam ymlaen i YesCymru heddiw.)

YWW
(20211209)

Burum oer un bore mân a lledith
Y lwydrew ym mhobman;
Gorau rhin gwawr o'r anian:
Heulwen gudd a'r dydd ar dán.

(Lan lofft yn gwneud lle am ragor o lyfrau, a dod o hyd i ddyddiaduron o ddechrau'r nawdegau.)

Cymoni
(20211208)

Cwr hanes oesau'r croni - bala nudd
Blynnyddoedd gwirionti;
Taith drwy lwcw ein hurtwch ni
Yw munud o gymoni!

(Codi'n fore â'r haul ar ddod dros y Daren, y cymylau'n goch a'r llwydrew dew wrth fynd i redeg.)

Bara
(20211208)

Mwyda â'i phla, llyned ei phle'n y nos
gan ysgwyd Cwm Tawe;
Geiriau aer ystomor gre'
Try'n llafar Bara'r bore.

(Lan lofft yn gwneud lle am ragor o lyfrau, a dod o hyd i ddyddiaduron o ddechrau'r nawdegau.)

Gyda'r Hwyr
(20211203)

Daw y gwyll, cei dy goll'i'n eli taw
Machlud haul, cei oedi'n
Eiliad y gras, nail dy grif;
A-mén was, mae yn nosi.

(Chwarae "Aglwydd, mae yn nosi" ar y piâo, atgofion yn li'oñiñ ôl, a theimloñi hen.)

Sgorio
(20211209)

Rhwysus gais ar faes y gad yw ein baich
Hyd braich cyfnod brechiad;
Unig lais ar draws ein gwyl
I fwydol atgyfodiad.

(Baneri parhaol Yes Cymru a ycae rygbi a'r cae peldroed erbyn hyn!)

Arwen
(20211127)

Â'i hyrddio'n cydio coeden - â'i rhegi'n
Rhywgo cymal cangen;
Tir a mör o storm Arwen;
Aergryd, fel 'taï'r byd ar ben.

(Storom a haner neithiwr, a chanhenau i lawr ym mhobman wrth fynd i Rheged y bore 'ma.)

Cytundeb Cydweithredu
(20211125)

Rhanwn hon: Cymru'n uned - iai synwyd
Frwyth Senedd cym ddeoethol!
Herio grededd wrth ledur'r gred
Mae deddfau'r cymod aeddaf.

(Pob clod i Lafur a Phlaid - a Drakeford a Price - am ddangos y ffodd tuag at wleidyddiaeth amgen.)

YNeges
(20211124)

A baich y gân, bac'hengyn, ar fer
Dydd d'arbed, yw derbyn
Byw er mwyn Duw, nid i ddyf;
A da dy gwyd wedyn.

(B. yn sôn am "iddo Ef, nid i fi, er mwyn 'fory nad heddi'" yn y cwrdd, bore Sul diwethaf.)

Siûz
(20211120)

Anigom yw newid agwedd - teirant
Pob Tôi a'i wagedd;
Yn awr rhaid torir hen wedd,
Rhaid hawlio cyfartaledd!

("Inversion" a haner heddiw. Yr awr yn ôloli glir. Gwel am illtireoid. Dyma'r gorau rwy 'di gweld
Yr Wyddfa a Chadaid Idris o'r moelydd yn fy myw.)

le!
(20211211)

Twf o gariad at fagwraeth - ar led,
Mae'n cred: democratiaeth;
Clir fel coes yw'n moes, a'n maeth
Yw baner anibyniaeth!

(Er y trafferthion, cam ymlaen i YesCymru heddiw.)

YWW
(20211209)

Burum oer un bore mân a lledith
Y lwydrew ym mhobman;
Gorau rhin gwawr o'r anian:
Heulwen gudd a'r dydd ar dán.

(Lan lofft yn gwneud lle am ragor o lyfrau, a dod o hyd i ddyddiaduron o ddechrau'r nawdegau.)

Cymoni
(20211208)

Cwr hanes oesau'r croni - bala nudd
Blynnyddoedd gwirionti;
Taith drwy lwcw ein hurtwch ni
Yw munud o gymoni!

(Codi'n fore â'r haul ar ddod dros y Daren, y cymylau'n goch a'r llwydrew dew wrth fynd i redeg.)

Bara
(20211208)

Mwyda â'i phla, llyned ei phle'n y nos
gan ysgwyd Cwm Tawe;
Geiriau aer ystomor gre'
Try'n llafar Bara'r bore.

(Lan lofft yn gwneud lle am ragor o lyfrau, a dod o hyd i ddyddiaduron o ddechrau'r nawdegau.)

Gyda'r Hwyr
(20211203)

Daw y gwyll, cei dy goll'i'n eli taw
Machlud haul, cei oedi'n
Eiliad y gras, nail dy grif;
A-mén was, mae yn nosi.

(Chwarae "Aglwydd, mae yn nosi" ar y piâo, atgofion yn li'oñiñ ôl, a theimloñi hen.)

Sgorio
(20211209)

Rhwysus gais ar faes y gad yw ein baich
Hyd braich cyfnod brechiad;
Unig lais ar draws ein gwyl
I fwydol atgyfodiad.

(Baneri parhaol Yes Cymru a ycae rygbi a'r cae peldroed erbyn hyn!)

Arwen
(20211127)

Â'i hyrddio'n cydio coeden - â'i rhegi'n
Rhywgo cymal cangen;
Tir

(Cerdded o Abergwyngregyn, Ian i'r dwyrain a thu cefn i'r rhaeadrau i'r Drum, Moel Fraes, Carnedd Gwenllian, Bera bach i'r lavr i'r rhaeadrau.)

Krest

(2021072)

Llawnwir fel mein i'r mynydd yw defod
Dyfan y mab uffud;
Rhanu'r wawr a thor'i'n thydd
Bydd cyw daw'n fyw'r drwy feddyd.

(Bedydd Dylis i foryr. Krest yw bedydd yn Tsiedeg.)

Paradwys

(20210702)

Hvn yw hanfod fy ngwyrfa - yn deulu,
Yn dalvrn, yn fara;
Yn undod oes ffrindiau da
Ac aelwyd yn nghol gwalia.

(Rhedeg, a'r byd yn ei le!)

Duha

(20210702)

Cawod a haul, brig huddol bywyd
I'r bwa twylodr;
Lluniaidd dro dros fro ar frys
Yw gwynh ilwiog entys.

(Enfys i'w gweld a'i chynffonau wrth Scott House a Carchar Rh. ar ddau fore'n olynol wythnos diwethaf, wrth fynd i reddeg. "Duha" yw'r Tsiedeg am enfys.)

OmegaFP

(20210728)

Drwy rhifio mynd i'r afel a mesur
Maes yr haprwydd dirgel;
Damcan llawn, hiawn anel,
Cywir yw nod hnod bore'l!

(Ceisio dysgu "damcaniaeth mesur", yn cynig dehongliad mwya cynthwysfawr o debygolrwydd, yn iawn!) (iawn!)

Golasu'r Bore

(20210926)

Lloeren y bore'n creu bwriad nwydus,
Gofodol isgogiad;
Corau grych llewyrch lleuad
Hynaws lawn, urddas dros wlad.

(Y lleuad yn hyfyd y bore'ma tua'q yb wrth fynd i reddeg.)

1-0

(20210926)

Chwarae cloi Jacs yn joio - dros ei ffawd,
Huddersfield yn brwydro;
Wedi pwysau oed dasio
Ysgwyd y rhwyd mae Piro!

(Y Swans yn enill gartre am y tro cynta'n y tymor newydd!) (iawn!)

Hydref

(20210925)

Ag awch fe ffwrwytha'r gochen llun gwin, llên
Owén Llangwm, ac awen
O faeth pridd yn gyfoeth pren
Rhyfeddol, cirlaolen.

(Mynd am wâc i ben Foel Goch ger Llangwm, â polgyfeydd hyfyd i bob cyfeiriad!) (iawn!)

Voronoi

(20210925)

Rhesymeg drwy fynegiad - gwawr gynes
Bo anwes esboniad

Rhyfedd rhinwedd ymraniad
Ac undod hynd eih had.

(Yr erthygl ystadegol yn cael ei derbyn i'w chyhoeddi, diolch i A R a sawl un arall!) (iawn!)

Tocsic

(20210918)

Eneth glân â gwên fel gwanwyn, clemau
A'm clyma'n ei chadwyn;

Penfelen fel sen ei swyn

A'i llên, ei gwên fel gwenwyn.

(Pen llawn ganeuon Britney! meddwl am fideo "Tocsic" (-))

Cán

(20210918)

Encil a huan er clywed alaw'r

Hen eli i'n hwared;

Oes melysach, dwysach, dwed

Na geiriau llén y gored?

(Cynganedd y gored i gallol'r gwirionaf.)

LawrYr Ardd

(20210918)

Yn celu mae'r blastlys, coeliwch - urddas

Yr ardd yn tro'n fierwch!

Ewch heno! Ewch a chwynnwch

Draw lle mae'r dant-y-llew'n drwch.

(Cymoni'r ardd neithiwr.)

Gwawr

(20210917)

Peri gwefr pob bore gwyrn - pob bore

'R hen arfer yn eryfn

Persawr gwawr sy'n gwascarù'n

Elïr fro, daw haular fryn?

(Yr haul yr cryped dros mynydd y Daren wrth i fi fynd i reddeg y bore'ma, a sticyrs YesCymru yn iawn!)

PobTro

(20210917)

Pelydra, Ileda'r llwyd o'r dirgel,
Ac angel yn gwyo;

Gwraith araf gaef gwywo,

Anghyflan cwys tranc pob tro.

(Darllen am Britney Spears a gwrando ar y gân "Everytime" am y tro cyntaf ers blynyddoedd mawr - gwychn!) (iawn!)

Yr HenReiflifordd

(20210916)

I for melysaf aeron - i wynfyd
Diwyd perlau duon;

Twyni llwyni'r rhwysiar ion,

Naws y gwin, Ynysgeinior.

(Yn GG, a'r mwyr ym mhobman!) (iawn!)

YrHydref

(20210915)

Bore hud, dim byd uwchben - run huan,

'Run awel nae wybren;

Byd gwyliaid d'ei wyliaidd len

Yn ôl yn nhymor niwlen.

(Bore cyntaf o niwl am wñ i ers ddiwedd haf.) (iawn!)

CR7

(20210912)

lasm y gorau'n llawn sgôrion llon Trafford,

Golud triphwnt eto;

Ysfa'r dyrfa, codîr tö

Ei ran o weld Ronaldo.

(Anodd gwadu doniau Cristiano Ronaldo. Dwy gol yn ei gêm gyntaf yn ôl yn ManU.) (iawn!)

Gweld

(20210911)

Twrw mewn cwylwm naecâd yw diawllo

Rheidiolath mewn bwrriad;

Egor, goleuu'r wrlad;

Ac iwrnwyd i'r gweledau.

(Meddwl eto am y ffilm "Arrival", a'r creaduriaid o'r gefod yn esbonio i Amy Adams fod taith pob bywyd yn hysbys ymlaen illaw, a bod ymgaint o'r wrth - a hi'r heidwyd - i'w cherdred gystal â phosib yng ngoleuni'r gwyloddeb adeg mewn anwybodaeth. Mae'r stori wreiddiol "Story of your life" gan Ted Chiang yn llawn gwyddoedd dda!!) (iawn!)

Emma

(20210911)

'R'anwyl, noder ei henw - a'i doniau

Am denis a sylw!

Rhamant, Itoniant ar fy llawn,

Yw cnydd Raducanu.

(Am stori yn y tenis!) (iawn!)

MSCE

(20210910)

Yn dônu aml-newydnol, antur

Gwyntoedd stormofol,

Er medi'r strwythar amodol:

Cip gaf ar eithaf yn y glyn.

(Cymoni'r ardd neithiwr.) (iawn!)

LawrYr Ardd

(20210918)

Yn celu mae'r blastlys, coeliwch - urddas

Yr ardd yn tro'n fierwch!

Ewch heno! Ewch a chwynnwch

Draw lle mae'r dant-y-llew'n drwch.

(Cymoni'r ardd neithiwr.) (iawn!)

Tocsic

(20210918)

Encil a huan er clywed alaw'r

Hen eli i'n hwared;

Oes melysach, dwysach, dwed

Na geiriau llén y gored?

(Cynganedd y gored i gallol'r gwirionaf.) (iawn!)

LawrYr Ardd

(20210918)

Yn celu mae'r blastlys, coeliwch - urddas

Yr ardd yn tro'n fierwch!

Ewch heno! Ewch a chwynnwch

Draw lle mae'r dant-y-llew'n drwch.

(Cymoni'r ardd neithiwr.) (iawn!)

LlawrYr Ardd

(20210918)

Yn celu mae'r blastlys, coeliwch - urddas

Yr ardd yn tro'n fierwch!

Ewch heno! Ewch a chwynnwch

Draw lle mae'r dant-y-llew'n drwch.

(Cymoni'r ardd neithiwr.) (iawn!)

CR7

(20210912)

Pelydra, Ileda'r llwyd o'r dirgel,

Ac angel yn gwyo;

Gwraith araf gaef gwywo,

Anghyflan cwys tranc pob tro.

(Darllen am Britney Spears a gwrando ar y gân "Everytime" am y tro cyntaf ers blynyddoedd mawr - gwychn!) (iawn!)

PobTro

(20210917)

Pelydra, Ileda'r llwyd o'r dirgel,

Ac angel yn gwyo;

Gwraith araf gaef gwywo,

Anghyflan cwys tranc pob tro.

(Darllen am Britney Spears a gwrando ar y gân "Everytime" am y tro cyntaf ers blynyddoedd mawr - gwychn!) (iawn!)

YrHenReiflifordd

(20210916)

I for melysaf aeron - i wynfyd

Diwyd perlau duon;

Twyni llwyni'r rhwysiar ion,

Naws y gwin, Ynysgeinior.

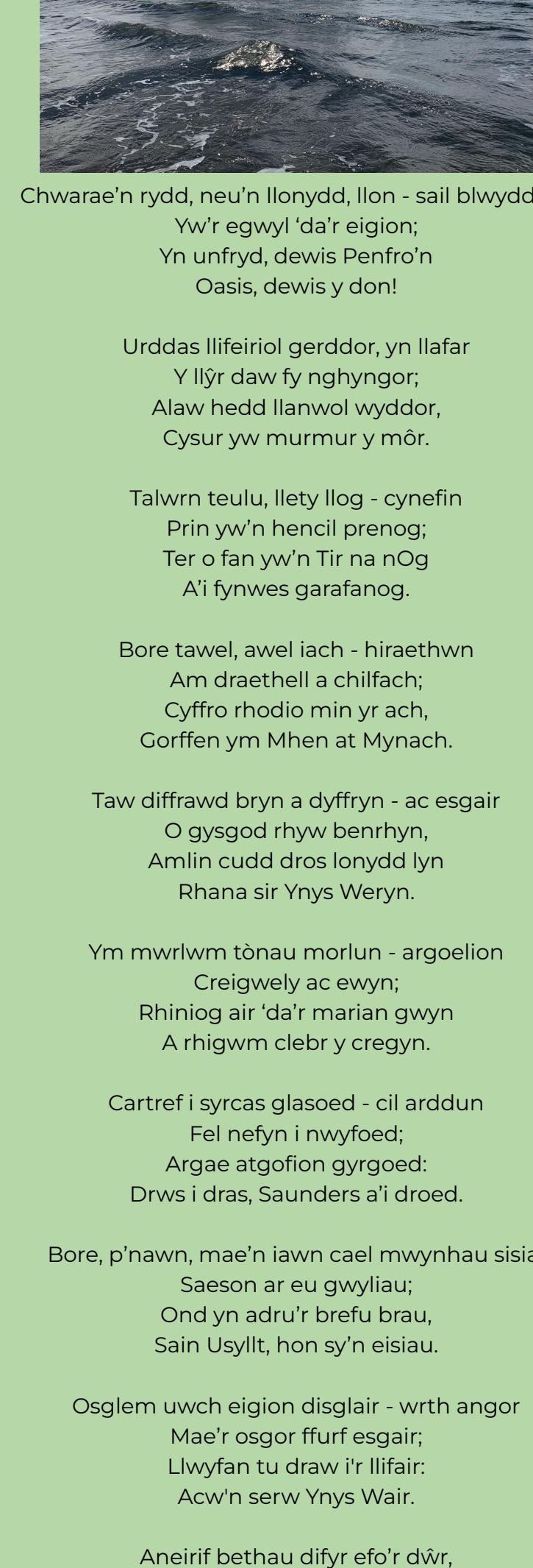
(Yn GG, a'r mwyr ym mhobman!) (iawn!)

YrHydref

(20210915)

Bore hud, dim byd uwchben - run huan,

(20210703)

Chwarae'n rydd, neu'n lonydd, llon - sail blwyddwydyl

Yn'r egwyl da'r eigion;
Yn unfryd, dewis Penfro'ñ
Oasis, dewis y don!

Urdedd llifeiriol gerddor, yn llafar
Y llŷr daw fy nghyngor;
Alaw hedd llanwol wyddor,
Cysur yw murmur y môr.

Talwrn teulu, iletyllog - cynefin
Prin yw'n henfil prenog;
Ter o fan yw'n fir na nOg
A'i synwes garafanog.

Bore tawel, avel iach - hiraethwn
Am draethell a chilfach;
Cyffro rhodio mñr yr ach,
Gorffen ym Mhen at Mynach.

Taw diffrawd bryn a dyffrynn - ac esgair
O gysgod rhwyl bennhyr,
Amlini cudd dros lonydd yn
Rhana sir Nyys Wêrny.

Ym mwrlwm tónau morlun - argoelion
Creigwelyd ac ewyn;
Rhanlog air dar marian gwyn
A rhigwm clebr y cregyn.

Cartref i sýcas glased - cil arddun
Fel nefyn i nwyfod;
Argae atgofion gyrgoed;
Drws i dras, Saunders a'i droed.

Bore, p'hawn, mae'n iawn cael mwynhau sisial
Saeson ar eu gwyliau;
Ond yn adru'r brefu brau,
Sain Usylt, hon sy'n eisiau.

Osglwm uwch eigion dsglair - wrth angor
Mae'r asgor ffurf esgair;
Llwyfan tu draw i'r lifair;
Acw'h serw Ynys Wair.

Aneirif bethau difyr ef o'r dûr,
Arfordirol (ywbyr);
Rhanu sbec ar Nyys Bŷr
A mudiant badau modur.

Y camp dal y rhwyf heb gwylampo - ond rhaid
I'ch draed peidio lithro!
Gwrthiad slic a thric a thro
Yw barddas padl-byrddio!

Daf yn ôl i gôl gweligi - a ioniant
Y lanw ar godi,
Ac antur llarwyr y llîl
Yn gynnwrf dros glogwyni.

Cyflie i hel gorwelion - cornel cel
Bu'n fél heb ofalon;
Teg afael llif atgofion;
Gweld yn glir o dir y dor.

DrosYMŵr

(29210707)

Osglwm uwch eigion dsglair - wrth angor
Mae'r asgor ffurf esgair;
Llwyfan tu draw i'r lifair;
Acw'h serw Ynys Wair.

(Cerdded ar hyd yr arfordir ger Stackpole / Stackpole, a gwel Nyys Wair / Lundy o bell. Roeddwn i'n arfer gwylgio golau goleudy'r Nyys Wair pan fu ngwyliau yn blentyn yn Westwood Hol)

Llanusyllt

(20210707)

Cartref i sýcas glased - cil arddun
Fel nefyn i nwyfod;
Argae atgofion gyrgoed;
Drws i dras, Saunders a'i droed.

Bore, p'hawn, mae'n iawn cael mwynhau sisial
Saeson ar eu gwyliau;
Ond yn adru'r brefu brau,
Sain Usylt, hon sy'n eisiau.

(Darllen am Saundersfoot a deall - diolch R, siwr o fod - mai Llanusyllt yw'r enw gwreiddiol. A meddwl am y gêm henno:
<https://www.thenationalwales/news/yw/942969/supporting-england-euro-2020-dim-dioich/> ac effeithiau cifyr y)

Penllanw

(20210706)

Ym mwrlwm tónau morlun - argoelion
Creigwelyd ac ewyn;
Rhanu gair dar marian gwyn
A rhigwm clebr y cregyn.

GweldOBell

(20210706)

Taw diffrawd bryn a dyffrynn - ac esgair
O gysgod rhwyl bennhyr,
Amlini cudd dros lonydd yn
Rhana sir Nyys Wêrny.

(Gweld Nyys Wêry / Worm's Head ar y gorwel.)

GwraigAMam/Ynghlyfrau

(20210705)

The was a dictator called Jana,
My God, a meticulous planner,
After long-winded searches for boring old churches,
The Catholic clergy should ban her!

There was a mechanic called Jana,
Who slipped on an oily banana;
She did a back flip, then loosened her grip,
And knocked out my teeth with her spanner!

(Gan Ph a Ch, â chaniatâd J.)

PenYMynach

(20210705)

Bore tawel, avel iach - hiraethwn
Am draethell a chilfach;
Cyffro rhodio mñr yr ach,
Gorffen ym Mhen at Mynach.

CwmGwennol

(20210704)

Talwrn teulu, iletyllog - cynefin
Prin yw'n henfil prenog;
Ter o fan yw'n Tir na nOg
A'i synwes garafanog.

GerLli

(20210704)

Urdedd llifeiriol gerddor, yn llafar
Y llŷr daw fy nghyngor;
Alaw hedd llanwol wyddor,
Cysur yw murmur y môr.

Gwerdon

(20210703)

Chwarae'n rydd, neu'n lonydd, llon - sail blwyddwydyl

Yn'r egwyl da'r eigion;

Yn unfryd, dewis Penfro'ñ

Oasis, dewis y don!

(Mynd ar ein holidéz!)

ČechyČechyDoToho

(20210702)

Crwifanc yn dát bránky - er cipio
Ár kopy, hlavíčky
Haf anwylyaf červeny
O wisgo'r lliwiau Český!!!

(Y tím Tsiec yng wneud yn dda yn yr Euros!)

AWJ

(20210627)

Cofnod datod cymal tyn - rhu trallod
O Lewod heb i jwlyn;
Rhudd ysgwydd parai'i ddilsgyn:
Du bu 'nafu Alun Wyn.

(Alun Wyn a Tipuric ma's o daith y Llewod.)

O-4

(20210628)

I ddawn rhaid gwneud adduned - rheol camp,

Ar ôl cwmp, amgyffred

Taw o'r lleddf daw gredaf yng gred,

Cynig gwell mae cwyn collod.

(Cymru yn cael whadad 'ddoe, ond tim ifanc wedi gwneud yn wych i gyraedd mor uchel.)

Lieu

(20210624)

Ei dawn yw goleuo dynion a'i llên,
Gwén o dônau gwynion;
Arllysiad o feud lon
Yn tori dros y tirion.

(Lleud ar hyfyd neithiwr eto.)

Alban

(20210622)

Twyllwch buraf mwyngaf min a gwawl
Colau anghyffredin

Un lloergog i'r grwydrog rin

Yn nofio Alban Hefin.

(Y lleud ar fonedigedig neithiwr.)

YCysgwr

(20210621)

Yn yr hwyr mae ar wahân - rhyfeddod

Hynod defod Dylan;

O lefain fel ar yw vyfan

Tan egwyl hedd crotyn glân.

(Bydd gan D. Iais canu da.)

Bodlondeb

(20210620)

Arall yw deall nos a dydd -nofwyr

O gysgod rhwyl bennhyr,

Amlini cudd dros lonydd lyn

Rhana sir Nyys Wêrny.

(Gweld Nyys Wêry / Worm's Head ar y gorwel.)

GwraigAMam/Ynghlyfrau

(20210705)

The was a dictator called Jana,
My God, a meticulous planner,

After long-winded searches for boring old churches,

The Catholic clergy should ban her!

There was a mechanic called Jana,
Who slipped on an oily banana;

She did a back flip, then loosened her grip,

And knocked out my teeth with her spanner!

(Gan Ph a Ch, â chaniatâd J.)

PenYMynach

(20210705)

Cartref i sýcas glased - cil arddun
Fel nefyn i nwyfod;

Argae atgofion gyrgoed;

Drws i dras, Saunders a'i droed.

Bore, p'hawn, mae'n iawn cael mwynhau sisial
Saeson ar eu gwyliau;

Ond yn adru'r brefu brau,

Sain Usylt, hon sy'n eisiau.

Osglwm uwch eigion dsglair - wrth angor

Mae'r asgor ffurf esgair;

Llwyfan tu draw i'r lifair;

Acw'h serw Ynys Wair.

GweldOBell

(20210706)

Taw diffrawd bryn a dyffrynn - ac esgair

O gysgod rhwyl bennhyr,

Amlini cudd dros lonydd lyn

Rhana sir Nyys Wêrny.

(Gweld Nyys Wêry / Worm's Head ar y gorwel.)

GwraigAMam/Ynghlyfrau

(20210705)

The was a dictator called Jana,
My God, a meticulous planner,

After long-winded searches for boring old churches,

The Catholic clergy should ban her!

There was a mechanic called Jana,
Who slipped on an oily banana;

She did a back flip, then loosened her grip,

And knocked out my teeth with her spanner!

(Gan Ph a Ch, â chaniatâd J.)

Penllanw

(20210706)

Ym mwrlwm tónau morlun - argoelion
Creigwelyd ac ewyn;

Rhanu gair dar marian gwyn

A rhigwm clebr y cregyn.

Cartref i sýcas glased - cil arddun

Fel nefyn i nwyfod;

Argae atgofion gyrgoed;

Drws i dras, Saunders a'i droed.

Bore, p'hawn, mae'n iawn cael mwynhau sisial

Saeson ar eu gwyliau;

Ond yn adru'r brefu brau,

Sain Usylt, hon sy'n eisiau.

Osglwm uwch eigion dsglair - wrth angor

Mae'r asgor ffurf esgair;

Llwyfan tu draw i'r lifair;

Acw'h serw Ynys Wair.

(Gweld Nyys Wêry / Worm's Head ar y gorwel.)

(Yn CG, rhedeg yn y glaw, nefoedd!)

Gwenilwyo

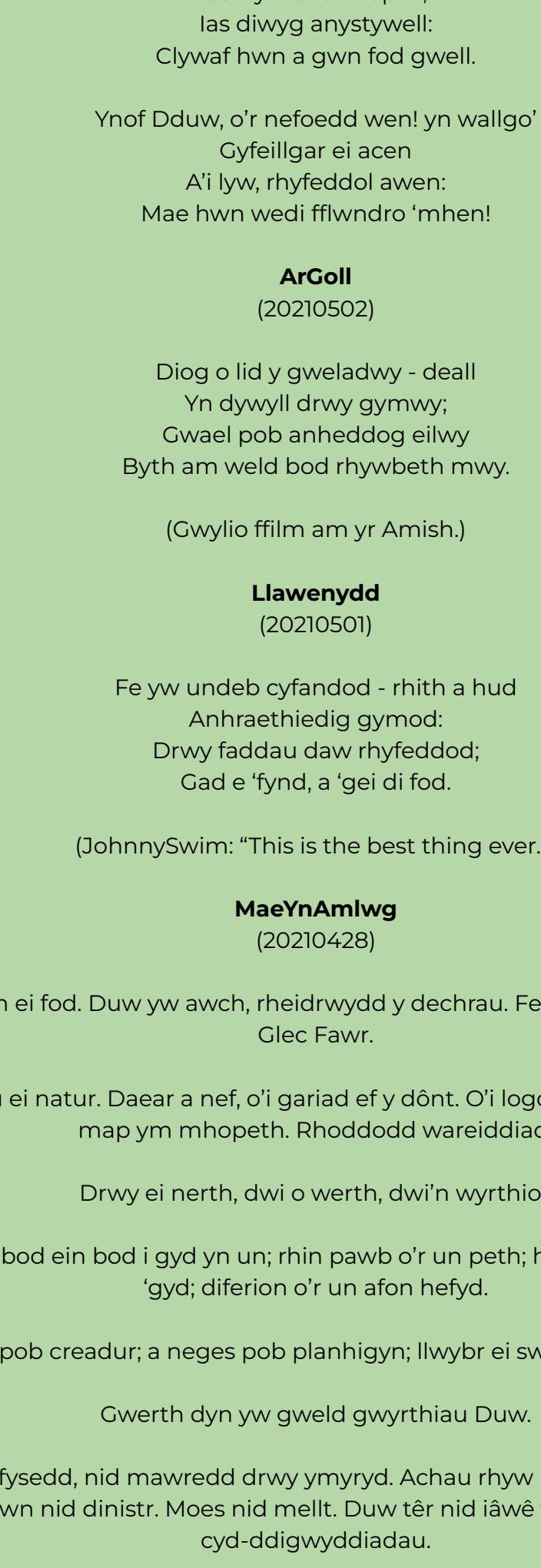
(20210512)

I fôn er cynefino â golwg
Eilian a Gwenilwyd,
Nlonedd daeth a miluniad idro
Yr eithin yn adrithio.

(Cerdded gyda T. o Amiwrch ar hyd yr arffordir i Fenhlech dydd Sadwrn, â dim gwlawl!)

Yn YMôr

(20210512)

Y gorau o'nglemau mwirion, yn nytys
Mewn wetsiwt a fradon;
Bwrlwm, rhigwm yr eigion,
Llawen wyfyn nwfyr Llanon.

(Oifad yn y môr am y tro cyntaf eleni! Bendigidig!!)

Drakeford

(20210509)

Neges i'w calonogi a rhinwedd
SOFRANIAETHIAD egni!
Adfywiwyd ein haeltwydd:
Ein hawl yw'n datgwyd onoli!

(Mark Drakeford y penwythnos hwn: "This really is a moment that the prime minister should seize to reset relationships across the United Kingdom, for a serious examination of the way in which we can create the machinery that will allow us to work together in the future. Not an approach that thinks flying more union jacks at the tops of buildings, but proper, respectful relationships that recognise that sovereignty is now dispersed across four parliaments in which we choose to pool it for common purposes. That's the sort of UK that I think will have the very best chance of surviving, because it will be a UK where people want to be here, rather than are instructed to be.")

Dewis

(20210508)

Fy newis, dewis feall - fy newis,
Fy newis a'i alair dluval,
A'm mraint. Cymaint swy call
Yw'n iôn na'r un rhin arall.

Clywed

(20210503)

Tynnu gwên mae llên i lunydd - clywi,
Llenwi â llañwyd
Alaw Duw fel golaus dydd
I'n galw at ein gilydd.

Fe glywaf o'i ystafell - cynig gras
Cân y croeso neppyn;
Ias diwyg arnystywell;
Clywaf hwn a gwn fod gwell.

Ynof Dduw, o'r nefoedd o wen yn waligol'
Gyfeillgar eiacen
A'i lyw, rhyledol a wen:
Mae hwn wedi ffiñndro 'mhen!

ArGol

(20210502)

Diog o lid y gweladwy - deall
Yn dywyl drwy arnywyd;
Gwael pob anheddlog iilyw
Byth am wed bod hywylbach mywyd.

(Gwylio ffilm am yr Armith.)

Llawenydd

(20210501)

Fe yw undeb cyfandod - rhith a hud
Anhraethiedig gynnod;
Drwy faddau iawn i hyspeddod;
Gad e'f ynd, a'gei di fod.

(JohnnySwim: "This is the best thing ever.")

MaeYnAmhawg

(20210428)

Clyw, rŷn ni'n fyw am ei fod. Duw yw awch, rheidrwyd y dechrau. Fe yw bri swf ffiseg. Ei fodd bu'r

Hynofat yw deddfau ei natur. Dear a hef, o'i mariad ef y dônt. O'i logos, ein hesblygiad; ei grwp fel map ym mhôpeth. Rhododd wareddiaid.

Drwy ei nerth, dwi o nerth, dwi'n wyrthiol.

A rh yfeddod cydnabod ein bod i gyd yn un; rhin y pawb o'r un peth; heb amau, gwyrtiau rŷn ni 'gyd; diferion o'r un afon hefyd.

Ein credo, caru pob creadur; a neges pob planhigyn; llwybr ei swyn, gwefr holl bresenol.

Gwerth dyn yw gweld gwyrtiau Duw.

Gwaith celfydd ei fysedd, nid mawredd drwy ymryd. Achau hwyw undeb a chwyreindod; nid niwed a newydd. Dawn nid dinistr. Moes nid melgt. Duw tērnid iâw taran. A diddg addewidion cyd-ddigwyddiadau.

Baich yw pob hen bechod, anochel yw'n pechu. Ond ein hodd, ein modd yw maddau. A naturiol yw, gofyn i Duw am faddeuw. Rhani geiryn, tra'n hoin a gorau; a gwylio ragh ceisio'n rhy galed. Owiriont bod o ddaoniau i ddynion; a thironi ni'n hunain; i'r hunain sydd orau ononom.

Gyfeillion lôn, rŷn ni'n fwy na digon da.

Gweld y byd â llygaid cyd-ddyn; bod yn was i'r lesu; marwodd ac atgyfododd o'i fedd. Yn ol ethos Luther; ac angor cyngor Kant; cofio'n feunyddiol mai hudol yw cymodi!

Yn gynes yn fy mlynwes, galau mewnol; Duw mewn dyn, fel un rŷn ni 'nawr. Duw yw deall; a'i air yw fflam cariad.

DewisCredu

(20210423)

Liunydd llawenydd i'm llyw, a'i neges
Anhygoel, unigryw;
Adwy mewn strom ydwyw.
Da' di cymodi â Duw.

Fe yw undeb cyfandod - rhith a hud
Anhraethiedig orfod;

Drwy faddau iawn i hyspeddod:

"Gad e'f ynd, a'gei di fod."

Heol drwy lyn amrhaueth, llusern yw
Gras Duw, gweledigaeth;

Agoriad cariad i'r caeth,

"Dirwy ei gariad, rhagoriaeth.

I'r dŵr er fy mryderon - yn eisiau
Ias y ffrydau bywion;

Yn llwyv, a'm henaid yn ilion

Er oifad yn yr afon.

Mellten llachar a thanan eilaidd gwyrth
Gweld y gwir o'r unman;

'Nawr y Gair yw gwefr y gân:

Cafeili y cariad cyfan.

Gwfreiddiol faint duwiolfryd ei gariad
O'm gwawrio i'm machlud;

Lloni, byw, yw'm ile'n y byd:

A-men i bob un munud.

Codi cyni meddwl cau - rhoi eigion
Y galon i'r galau;

Clir yw gwawr y gwir o'r gau:

Tad, dy gariad yw'r gorau.

(Oes symbyliad gwell dros edrych yn ôl er gael edrych ymlaen na'r Pasg?)

CariadYw'rAteb

(20210423)

Codi cyni meddwl cau - rhoi eigion
Y galon i'r galau;

Clir yw gwawr y gwir o'r gau:

Tad, dy gariad yw'r gorau.

FforddDamascus

(20210422)

Mellten llachar a thanan eilaidd gwyrth
Gweld y gwir o'r unman;

'Nawr y Gair yw gwefr y gân:

Cafeili y cariad yw'r cyfan.

YNaid

(20210421)

I'r dŵr er fy mryderon - yn eisiau
Ias y ffrydau bywion;

Yn llwyv, a'm henaid yn ilion

Er oifad yn yr afon.

FyLie'nByyd

(20210421)

Gwefreiddiol faint duwiolfryd ei gariad
O'm gwawrio i'm machlud;

Lloni, byw, yw'm ile'n y byd:

A-men i bob un munud.

Codi cyni meddwl cau - rhoi eigion
Y galon i'r galau;

Clir yw gwawr y gwir o'r gau:

Tad, dy gariad yw'r gorau.

MyndAmDro

(20210330)

Yn don o acenion cynes, o Rhewl
I'r hwyl a blas neges;

Arllafer, llwymor avelon;

Gwledda ger Lôn Argwyddes.

(Mynd am dro yn gyfer LédiBagyts; A, J, L, R, T a finai - am y cyntaf ers ddiwedda y locdywn)

Gwerth dyn yw'n ffordd ynddi i'r nerth
Anhygoel, unigryw;

Adwy mewn strom ydwyw.

Da' di cymodi â Duw.

Fe yw undeb cyfandod - rhith a hud
Anhraethiedig orfod;

Drwy faddau iawn i hyspeddod:

"Gad e'f ynd, a'gei di fod."

Heol drwy lyn amrhaueth, llusern yw
Gras Duw, gweledigaeth;

Agoriad cariad i'r caeth,

"Dirwy ei gariad, rhagoriaeth.

I'r dŵr er fy mryderon - yn eisiau
Ias y ffrydau bywion;

Yn llwyv, a'm henaid yn ilion

Er oifad yn yr afon.

Gweli

(20210314)

Fesul awr, canfas o le - erwau'n aur
Cyda'r nos a'r bore;

Uwch ansawdd yw'n awyrdiwn y ne;

Hynod huan glan Tawe.

(Yr heulwen yn fendifiged am ryw ddywy awr yn hwyw yn y prynhawn.)

Llano

(20210407)

Llidiart o gerig llwydion at lén illi,
Miri'r tonau mawrion;

Aelwyd morol avelon;

Lle nei am hoe yw llanom.

(Cael mynd lawr i'r De am y tro cyntaf eleni.)

Cred

(20210405)

Darllen am y Pasg;) (20210405)

O Dduw, brysia'r bore, caf weld dy neges di
Fel heulwen drwy'r niwl a'm glanh;
A chynwrf yr anthem; â chariad y Gair,
Llenwa fi; gyda f'enaid mae'n dda.

Gyda f'enaid mae'n dda;
Llenwa fi; gyda f'enaid mae'n dda.

(B. yn sôn am yr emyn yn y cwrdd dydd Sul diwethaf.)

Adnewyddiad
(20210221)

Hynod 'di llwybr plant y llawr - camau wŷn
Cymuned i'r ceinwawr;
Dyfna wyrrh y cread mawr
Er herio camre oriawr.

(Y genhedaeth nesaf yn dod i barhau'r siwrnai.)

YnYGwlaw
(20210220)

Evch i'r gwlaw sy'n golchi'r glyn, i firi'r
Diferion, ac wedyn
Mwyn yw oedi munudyn
Draw'n y cae 'da'r oenig gwyn.

(Yn arllwys y gwlaw heddi' wrth fawyd i redeg, a dim llawer o awydd. Ond grêt ar ol dechrau, a gweled yr wŷn newydd.)

Ytoriaid
(20210220)

Haint confaint y meddwl cau - broliog lu
Yn chwydu pechdau;
Daw'r santi i ddifflu'ch hawntau
A gwlaw y nef i'w glanhau?

(Llywodraeth o ffyliaid yn Llundai yn creu llanast ar ol llanast.)

Lwybrau
(20210220)

Esgor ar lwybr addysgydd - mae Alyd
Am wyllo ag awydd
I lygaid seicolegidd;
Doeth bydd astudio'n Nghaerdydd!

(A. yn cynllunio!)

HSSE
(20210214)

Ai diogel rhoi genedigaeth? Coeliuwch,
Mae'r hyrtwch fel artaeth;
Ein iog, diwedd beicio gwaeth,
Ond 'neno'r gwir, lellir gwaeth?

Gweddi
(20210213)

Gwaith gloi i'r Boi yw bywyd - cariod uwch
Yn creu dyn mewn enyd;
Bo a-men i bob munud
Eirian eich baban a'ch byd.

UnBach
(20210214)

Gorchwyl dyfod anwyl yd yn gwawr
O gariad breuddwydylid;
A mwyn byddo pob lliw
Dyfan, y baban, y byd.

MinFriPath
(20210213)

Dafnau o'r dirgel a'u helynt - manion
Minio, rhewlyd ydnt!
Llifa'u cyfaint cymaint cynnt
Yn fferol lu rho'r oerwynt!

(Mynd i redeg i Rewl a bron â sythu!)

Orion
(20210213)

Esgus i ddihuno'r cysgwyr yw gwên
O ganwyll grefodwr;
Oriau o olau'r Heliwr
Dirfawil, gwawl eithafol gwyr.

(Yr Heliwr yn union gyferbyn â ffenestr y llawn bellach wrth i ni fynd i'r gwely.)

Amynedd
(20210213)

Oes amser cyfath ei bathos? Pa oed,
Pa adeg sydd anos?
Bore nawn fel bore nos,
Mor hir, mor hir pob aros.

(K. yn yr ysbyty yn aros.)

YCareg

(20210212)

Careg hir Cor Y Cewri - o ba le
O ba wlad ei glesni?
Dygnewch yw'n harddwn hi,
Â'i seiiliau ym Mhresel!

(Sôn bod cerig Côr Y Cewri wedi sefyd am 400 yn y Preseli cyn gael eu symud i Loegr.)

Nefoedd
(20210210)

Cynau ias, haul cyn ised ac orig
O eira cyn wy ned;
Prydferthwch o lliw ar led
I gelu'r ddaear galed.

(Fluwydhiad a eira a heulwen braf y bore 'ma.)

Mam

(20210208)

Nâ'i henw, nid oes glanach - yn ei llais

Mae swyn lles a llinach;

Yn ei chol, hoffus dolach;

Yn ei phryd, bywyd un bach.

(Yn amser yn agoshau!)

Cweld

(20210206)

Edrych i fêr pelydrau anfarwol
Nawdd hudol reiddiau
Lôn o galon y golau
Gan y rhuan sy'n parhau.

Yn ei dânn mae bywyd dylon - ei wên

Yw anad ein meibion;

Grym dihafal dyfal don;

Yn yr haul mae'n gorwel.

(Heulwen bore 'ddee, a mynd i weld bedd G heddiw.)

Croeso'rBore

(20210203)

Argoel o fore myfyrgrar - enain

Cain y corws cynar;

Os am olau geriau gwâr

Digion oed o gân adar.

(Adar yn canu yn y coed ger y parc bach y bore 'ma.)

66.65.82.65

(20210131)

Gwyledd uwchfydol drosglwyddiad - bore gwyn
Bara gwyn derbyniaid
Neges rhyfedd tonfedd Tad:
Haul digidol Duw geidwad.

(Cymun cyntaf "digidol" Pendref.)

Bodlondeb

(20210131)

Iaelwyd nobl y blodyn iach, uwch
Teulu'r chwynn a'u crintach;
I gol hynewn un glanh;
I fyd y lili wen fach.

(Eirlysiau'n yr ardd yn hapus eu byd! A meddwl am fywyd dyn.)

Adnewyddiad

(20210129)

Rhesed o goesau pysusr - gwenau hoein,
Gwanwynol eu natur;
Defod melynion difyr
Yw'r cenin Pedr ceinion pur.

(Cenin Pedr wedi blodeuo yn barod cyferbyn â'r ty.)

Profiad

(20210129)

Careg hir Cor Y Cewri - o ba le
O ba wlad ei glesni?

Dygnewch yw'n harddwn hi,

Â'i seiiliau ym Mhresel!

(Sôn bod cerig Côr Y Cewri wedi sefyd am 400 yn y Preseli cyn gael eu symud i Loegr.)

Nefoedd

(20210120)

Cynau ias, haul cyn ised ac orig
O ganwyll grefodwr;
Cynsail, gefail atgofion:
Cornel dawel Swn y Don.

(Fluwydhiad a eira a heulwen braf y bore 'ma.)

Mam

(20210208)

Nâ'i henw, nid oes glanach - yn ei llais
Mae swyn lles a llinach;
Yn ei chol, hoffus dolach;

Yn ei phryd, bywyd un bach.

(Yn amser yn agoshau!)

Cweld

(20210206)

Edrych i fêr pelydrau anfarwol
Nawdd hudol reiddiau
Lôn o galon y golau
Gan y rhuan sy'n parhau.

Yn ei dânn mae bywyd dylon - ei wên

Yw anad ein meibion;

Grym dihafal dyfal don;

Yn yr haul mae'n gorwel.

(Heulwen bore 'ddee, a mynd i weld bedd G heddiw.)

Croeso'rBore

(20210203)

Argoel o fore myfyrgrar - enain

Cain y corws cynar;

Os am olau geriau gwâr

Digion oed o gân adar.

(Adar yn canu yn y coed ger y parc bach y bore 'ma.)

66.65.82.65

(20210131)

Gwyledd uwchfydol drosglwyddiad - bore gwyn
Bara gwyn derbyniaid
Neges rhyfedd tonfedd Tad:
Haul digidol Duw geidwad.

(Cymun cyntaf "digidol" Pendref.)

Bodlondeb

(20210131)

Iaelwyd nobl y blodyn iach, uwch
Teulu'r chwynn a'u crintach;
I gol hynewn un glanh;
I fyd y lili wen fach.

(Eirlysiau'n yr ardd yn hapus eu byd! A meddwl am fywyd dyn.)

Adnewyddiad

(20210129)

Rhesed o goesau pysusr - gwenau hoein,
Gwanwynol eu natur;
Defod melynion difyr
Yw'r cenin Pedr ceinion pur.

(Cenin Pedr wedi blodeuo yn barod cyferbyn â'r ty.)

Profiad

(20210129)

Careg hir Cor Y Cewri - o ba le
O ba wlad ei glesni?

Dygnewch yw'n harddwn hi,

Â'i seiiliau ym Mhresel!

(Sôn bod cerig Côr Y Cewri wedi sefyd am 400 yn y Preseli cyn gael eu symud i Loegr.)

Nefoedd

(20210120)

Cynau ias, haul cyn ised ac orig
O ganwyll grefodwr;
Cynsail, gefail atgofion:
Cornel dawel Swn y Don.

(Fluwydhiad a eira a heulwen braf y bore 'ma.)

Mam

(20210208)

Nâ'i henw, nid oes glanach - yn ei llais
Mae swyn lles a llinach;

Yn ei chol, hoffus dolach;

Yn ei phryd, bywyd un bach.

(Yn amser yn agoshau!)

Cweld

(20210206)

Edrych i fêr pelydrau anfarwol
Nawdd hudol reiddiau
Lôn o galon y golau
Gan y rhuan sy'n parhau.

Yn ei dânn mae bywyd dylon - ei wên

Yw anad ein meibion;

Grym dihafal dyfal don;

Yn yr haul mae'n gorwel.

(Heulwen bore 'ddee, a mynd i weld bedd G heddiw.)

Croeso'rBore

(20210203)

Argoel o fore myfyrgrar - enain

Cain y corws cynar;

Os am olau geriau gwâr

Digion oed o gân adar.

(Adar yn canu yn y coed ger y parc bach y bore 'ma.)

66.65.82.65

(20210131)

Gwyledd uwchfydol drosglwyddiad - bore gwyn
Bara gwyn derbyniaid
Neges rhyfedd tonfedd Tad:
Haul digidol Duw geidwad.

(Cymun cyntaf "digidol" Pendref.)